

Datum: 10 oktober 2024
Betreft: Input debat Ouderenzorg 16 oktober 2024

Geacht Kamerlid,

Vorige maand presenteerde het Kabinet-Schoof de plannen voor de komende jaren. In deze plannen gaat de nodige aandacht uit naar de aanpak van personeelstekorten in de zorg. Echter, ik voorzie dat er ondanks goede voornemens, meer zorg en ondersteuning van de burger voor diens naaste gevraagd gaat worden. Hierdoor komt er meer druk op mantelzorgers. Dit is zorgwekkend. Wilt u daarom in het aankomende debat ouderen zorg de volgende vragen stellen?

Visie op de samenleving

Wij zijn het eens met het Kabinet dat er serieus gekeken moet worden naar de personeelstekorten in de zorg. Als onderdeel van de oplossing zal er meer van burgers gevraagd worden. Wij verwachten daarom nog meer druk op mantelzorgers. In de Kabinetsplannen wordt wel gesteld dat er aandacht moet zijn voor de belasting van mantelzorgers. Maar er wordt niet verteld *hoe* mantelzorgers de zorg vol kunnen houden, mentaal gezond kunnen blijven en hoe ze ondersteund worden bij het zorgen voor een naaste. Dit vraagt daarom meer dan ‘aandacht’ alleen. We spreken tenslotte al over een half miljoen overbelaste mantelzorgers. Er moet daarom beter en meer geïnvesteerd worden in landelijke preventie en respijt. Ook moeten er duidelijke en strengere kaders voor gemeenten komen om mantelzorgers te ondersteunen en faciliteren bij het zorgen voor een ander.

Wilt u de Minister vragen naar haar visie op de samenleving van waaruit zij kijkt naar de zorg en ondersteuning die burgers voor elkaar bieden?

IBO rapport ‘Niets doen is geen optie’

Het IBO rapport ‘Niets doen is geen optie’ geeft tal van keuzes om de groeiende uitgaven in de zorg af te remmen. Het rapport is ook helder over de gevolgen van deze financiële prikkels. Namelijk, daar waar maatregelen kostenbesparend zijn, geldt dat die leiden tot een groter beroep op mantelzorg, wat kan leiden tot meer overbelasting van mantelzorgers. En uiteindelijk juist leidt tot een groter beroep op formele zorg en dus een kostenstijging. Wanneer we nog meer van mantelzorgers vragen, zijn voorzieningen als dagbesteding, huishoudelijke hulp, verschillende vormen van respijtzorg etc. hard nodig. Deze helpen juist om de zorg voor de naaste vol te houden of om werk en mantelzorg te kunnen blijven combineren.

Wilt u de Minister er op wijzen en vragen dat de keuzes in het IBO-rapport onder ‘categorie B Maatregelen die de toegang tot collectief gefinancierde zorg en ondersteuning beperken’ een sterk verzwarend effect op mantelzorgers zullen hebben, juist als dit Kabinet meer van mantelzorgers gaat vragen? Dat deze maatregelen onverkort niet als bezuinigingsoptie overwogen kunnen en moeten worden?

Tot slot

MantelzorgNL voorziet veel besluiten in de komende Kabinetsperiode die nadelige gevolgen voor mantelzorgers hebben, enkel en alleen om de kosten en personeelstekorten op korte termijn beheersbaar te houden. Het is goed om te weten dat er nu al 5 miljoen mantelzorgers dag en nacht zorgen en klaar staan voor hun naaste. Door juist ondersteuning van mantelzorg, bijvoorbeeld dagbesteding en huishoudelijk hulp, in stand te houden voorkom je overbelasting en uiteindelijk mogelijke ontsporing van mantelzorg. Doe je dit niet, dan lopen zorgkosten enkel op. Omdat bij overbelasting van mantelzorg alleen maar meer formele zorg noodzakelijk is. Bijvoorbeeld omdat een opname in het verpleeghuis onvermijdelijk is.

Het is daarom belangrijk om in een samenhangend geheel naar de problemen in de zorg te kijken en als Kabinet aan te geven hoe de burger dan de zorg en ondersteuning voor de naaste moet opvangen en waar de burger op kan rekenen om dit vol te houden.

Wij wensen u veel succes bij uw inbreng.

Met vriendelijke groet,

Esther Hendriks,
Bestuurder MantelzorgNL